

Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen

Hyvinvointialue voi järjestää sosiaalihuoltolain 23 §:n mukaisia liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön julkinen joukkoliikenne mukaan lukien palvelu- ja asiointiliikenne ovat aina kuitenkin ensisijaisia vaihtoehtoja. Palvelu kohdennetaan ensisijaisesti ikääntyneille.

Liikkumisen tuen kuljetuspalvelut eivät korvaa mahdollista puuttuvaa julkista joukkoliikennettä, mukaan lukien palvelu- ja asiointiliikenne. Liikkumisen tukea voidaan järjestää saattajapalveluna tai niin, että henkilö saa julkisen joukkoliikenteen käyttöön riittävän ohjauksen ja mahdollisuuden harjoitella liikennevälineiden käyttämistä palveluavustajan tukemana. Liikkumista tukevana kuljetuspalveluna voidaan myöntää myös taksimatkoja määrärahojen puitteissa niille henkilöille, jotka alentuneen toimintakyvyn takia eivät kykene käyttämään julkista- tai palveluliikennettä. Edellytyksenä on, että henkilöllä ei ole mahdollisuutta oman auton käyttöön.

Liikkumista tukevia kuljetuspalveluita ei myönnetä pitkäaikaisessa laitoshoidossa oleville henkilöille. Tuetussa asumisessa asuvalle voidaan myöntää sosiaalihuoltolain mukaista liikkumista tukevaa kuljetuspalvelua.

Liikkumista tukevien palveluiden tarkoitus on tukea ensisijaisesti itsenäisen elämisen mahdollisuuksia omassa kodissa. Harkinnanvaraiset liikkumista tukevat palvelut on tarkoitettu käytettäväksi ainoastaan asiointiin ja muuhun jokapäiväiseen elämään kuuluvaan tarpeeseen. Kuljetuspalvelumatkoja ei saa käyttää terveydenhuoltomatkoihin, joiden korvaus perustuu sairausvakuutuslakiin tai korvaus tulee vakuutusyhtiöltä. Terveydenhuoltomatkoihin korvausta haetaan Kelasta.

Lääkäri- tai muu asiantuntijalausunto

Hakemuksen liitteeksi voidaan tarvittaessa pyytää lääkäri- tai muu asiantuntijalausunto.

Taloudellinen tarveharkinta

Liikkumista tukeva kuljetuspalvelu suunnataan ensisijaisesti pienituloisille. Ohjeellisena bruttotulorajana, josta voidaan yksilöllisen harkinnan perusteella poiketa, pidetään yhden henkilön taloudessa 1350 euroa kuukaudessa ja kahden henkilön taloudessa 2497,50 euroa kuukaudessa. Yhden henkilön talouden tuloraja on Suomen hyvinvointialueiden käytössä olevien tulorajojen mediaani. Kahden henkilön talouden tulorajan laskentaperusteena on pitkäaikaisessa palveluasumisessa käytetyn puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen maksukerros 42,5 %.

Tuloina huomioidaan säännölliset tulot ja säännölliset pääomatulot, esim. korko- ja vuokratulot. Tuloina ei huomioida asumistukea, rintamalisää, eläkettä saavan lapsikorotusta.

Matkojen määrä, erityisoikeudet ja kohdealue

Liikkumisen tuki voidaan järjestää sosiaalihuoltolaissa (23 §) mainituilla tavoilla tai niiden yhdistelmällä yksilöllisen tarpeen mukaan ottaen huomioon asiakkaan toimintakyky, elämäntilanne ja elinympäristö. Asiakkaalle tehdään tarvittaessa yksilöllinen suunnitelma liikkumisen tuen palvelusta.

Mikäli liikkumisen tuki on järjestetty vain kuljetuspalveluna, matkoja voidaan myöntää enintään kahdeksan yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa.

Kuljetuspalvelut toteutetaan taksilla, joka tilataan Tuomen kuljetustenohjauskeskuksesta (Kuohke) asiakasohjeen mukaisesti. Asiakkaalla ei ole lähtökohtaisesti oikeutta tilata matkaa suoraan taksilta tai käyttää invataksia eikä kuljettaja voi periä erillistä saattajalisää. Edellä mainittujen erityisoikeuksien myöntämistä voidaan harkita yksilöllisiin toimintakykyyn liittyvin perustein, jos asiakkaan liikkuminen kuljetuspalvelun avulla ei muuten ole mahdollista. Erityisoikeuksien myöntämisen perusteet on määritelty Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallituksen hyväksymissä vammaispuolustajain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteissa.

Kuljetuspalvelumatkoja voi tehdä hakijan asuinkunnan alueella sekä lisäksi harkinnalla yhteen oman asuinkunnan rajakuntaan.

Kuljetuspalvelun käyttö on mahdollista klo 6–23 välillä.

Palvelun asiakasmaksu

Kuljetuspalveluista peritään asiakasmaksuna omavastuuosuus, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella. Yhdisteltyjen matkojen omavastuu on samansuuruinen kuin yksin matkustettaessa.